

ISSN 1428-3107

RES ACADEMICAL

BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE

3 / 1999

OD REDAKCJI

Zbliżają się Święta Wielkanocne. Jest to czas refleksji, skupienia, pokory i nadziei. Przeżywamy go w naszych rodzinach, wśród najbliższych. Mamy jednak drugi dom. Jest nią nasza akademicka wspólnota. Ona już od wielu dni też przygotowuje się do chwil ważnych dla nas wszystkich. W kalendarium uczelni na ten rok przypadają wybory nowych władz akademickich. Zrozumiałe emocje ogarnęły już społeczności szkół wyższych. „Korytarzowo” rozdawane są karty, zanim jeszcze przemówili kandydaci do godności Rektora na najbliższą kadencję. W naszej Uczelni wysłuchamy Ich programów 14 kwietnia. W przedstawionych w poprzednim numerze terminach dokonają się wybory Prorektorów, Dziekanów, Dyrektorów Instytutów, Kierowników Zakładów bezpośrednio podległych Dziekanowi oraz Kierowników Jednostek Międzywydziałowych. Wszyscy kandydaci mają swoje programy i koncepcje kierowania podległą Im w przyszłości jednostką. Głównie na ich podstawie, a także na konfrontacjach z dotychczasową działalnością i osobowością kandydatów, dokonywać będziemy wyboru nowych Władz. Może niezupełnie my, ale przez nas wybrani elektorzy. Im – w zaufaniu – powierzyliśmy nasze głosy w nadziei, że poczynią słuszny wybór najlepszego kandydata – i Jego Współpracowników – do kierowania Uczelnią przez najbliższe trzy lata. A Tym kandydatom, którzy przekonają elektorów o celowości i skuteczności realizacji swoich tez przedwyborczych, zacytujmy obligujące do konsekwencji, słowa wyśpiewane przez Wiesława Michnikowskiego w programie TV „Koszer nostra” (TVP pr. 2, dnia 27 lutego godz. 20.10):

„Bo słowo musi być święte,
bo słowo musi być święte,
przysięgało się,
to potem chciało się,
czy nie chciało się
- jest mus !”

Redaktor Naczelny

SPIS TREŚCI

Z PRAC SENATU	2
STAN I PERSPEKTYWY WYDZIAŁU WYCHOWANIA ARTYSTYCZNEGO	3
ZAGRANICA	4
Z ŻAŁOBNEJ KARTY	6
SUKCESY, AWANSE, WYRÓŻNIENIA	7
Z GALERII REKTORÓW	8
PIERWSZY KROK	9
KOBIETY W WSP	11
Z KORESPONDENCJI REDAKCJI	13
DOKONANIA ARTYSTÓW	16
WARTO PAMIĘTAĆ	18
WERTUJEMY KSIĄŻKI	19
SPORT W OBIEKTYWIE	23
WAŻNE I CIEKAWY	24
DOKUMENTY	26

*Niech czas dni Świąt Wielkanocnych
przyniesie nam radość, spokój, skupienie
i przemyślenia owocne na przyszłość*

*tego życzy Czytelnikom
JM Rektor i Redakcja*

Z PRAC SENATU

Na posiedzeniu Senatu w dniu 27 stycznia 1999 roku Dziekan Wydziału Wychowania Artystycznego prof. Karol Z. Kalemba przedstawił obszerną informację nt. stanu i perspektyw rozwoju Wydziału Wychowania Artystycznego. Zamieścimy ją w całości w dalszej części Biuletynu.

P. Janusz Pawiński, Zastępca Dyrektora Administracyjnego, zreferował projekt zmian w Regulaminie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. U podstaw przedłożonych propozycji zmian w powyższym regulaminie legły ponad roczne doświadczenia w zmaganiach się z wymogami tej ustawy. Członkowie Senatu w głosowaniu jawnym podjęli uchwałę w sprawie przyjęcia zmian do „Regulaminu stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie”. *[Od Redakcji: Jednostki Uczelni otrzymały jeszcze w pierwszej połowie lutego jednolity tekst aktualnie obowiązującego regulaminu w przedmiotowej sprawie].*

* * *

Prof. dr hab. Jacek Kasperczyk, Przewodniczący Rektorskiej Komisji ds. przeglądu stanu organizacji i zarządzania Uczelni złożył Senatowi sprawozdanie z prac Komisji. Zadaniem tej Komisji było m.in. dokonanie przeglądu obecnego stanu organizacji i zarządzania Uczelni pod kątem struktury organizacyjnej, kompetencji organów Uczelni, przepływu informacji między poszczególnymi strukturami oraz pod kątem aktualności obowiązujących aktów normatywnych w Uczelni. Na bazie tego przeglądu podstawowym zadaniem Komisji było przygotowanie propozycji zmian oraz harmonogramu wprowadzania tych zmian w życie.

* * *

Członkowie Senatu w głosowaniu tajnym podjęli uchwały w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dniem 1 lutego na okres pięciu lat:

- dr hab. Zofii Zarebianki - na Wydziale Pedagogicznym,
- ks. dra hab. Wojciecha Pazery - w Instytucie Filologii Polskiej.

* * *

Członkowie Senatu przyjęli uchwałę w sprawie uruchomienia od października 1999 roku podyplomowych studiów Fizyka Medycyny. Dyrekcja Instytutu Fizyki planuje realizację planu studiów w oparciu o współpracę z Zespołonym Szpitalem Wojewódzkim w Częstochowie.

REGULAMIN

**STOSOWANIA USTAWY O ZAMÓWIENIACH
PUBLICZNYCH W
WYŻSZEJ SZKOLE PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE**

(aktualizacja zatwierdzona przez Senat w dniu 27.01.1999 r.)

Uwaga:

Wszędzie gdzie w treści niniejszego regulaminu i jego załączników występuje pojęcie „ECU” należy rozumieć również, że dotyczy ono pojęcia „EURO” w tej samej wysokości (Dz.U. nr 160, poz. 1063 z 1998 r.)

* * *

Dyrektor Administracyjny mgr Aleksander Gogulski zapoznał zebranych z informacją dotyczącą wdrażania postanowień ustawy o ubezpieczeniach społecznych. *[W części „Dokumenty” zamieszczamy komunikat Dyrektora Administracyjnego w tej sprawie].*

* * *

Dyrektor Administracyjny mgr Aleksander Gogulski - w oparciu o informacje prawnika - udzielił odpowiedzi na złożoną przez dra Marcelego Antoniewicza interpelację w sprawie losów lokaty (w okresie kadencji prof. dra hab. Józefa Świątka) 4 mld starych złotych w Banku Spółdzielczym w Częstochowie. W sprawie, która toczy się od czterech lat, Uczelnię reprezentuje dr Izidor Jarzyński. Zdaniem Senatorów szanse na odzyskanie lokaty są bardzo nikłe.

STAN I PERSPEKTYWY ROZWOJU WYDZIAŁU WYCHOWANIA ARTYSTYCZNEGO

Zgodnie z zapowiedzią publikujemy w całości materiał, który Dziekan Wydziału Wychowania Artystycznego prof. Karol Z. Kalemba przedstawił na posiedzeniu Senatu

Wydział Wychowania Artystycznego istnieje od 1989 roku. Kierunki studiów prowadzone przez Instytut Muzyki i Instytut Plastyki mają średnio dwudziestoletnią historię. Wyższe uczelnie tj. Uniwersytety i Wyższe Szkoły Pedagogiczne oraz ostatnio Politechniki i inne uczelnie, które zdecydowały się na uruchomienie kierunków Wychowania Artystycznego w zakresie Muzyki i Plastyki miały od początku wiele nieuregulowanych prawem lub praktyką zasad rozwoju. Po pierwsze, rzecz dotyczyła rozwoju własnej kadry naukowej. Większość przewodów kwalifikacyjnych realizowana jest w Akademiach podległych Ministerstwu Kultury i Sztuki. Są to przewody typowo artystyczne. Wyjątki stanowią przewody realizowane na kierunkach uniwersyteckich, zajmujących się historią i teorią muzyki oraz historią kultury i sztuki. Do dzisiaj nie istnieją przewody związane bardzo ściśle jednoznacznie z metodyką wychowania plastycznego i wychowania muzycznego, co stwarza wiele trudności w rozwoju naukowym grupy metodyków. W pozostałych grupach zajmujących się bezpośrednio przedmiotami artystycznymi, rozwój kadry jest według naszej oceny harmonijny i stale postępujący. Taką skuteczną strategią rozwoju od początku istnienia Wydziału posiada Instytut Plastyki, a w ostatnich kilku latach nastąpił wyraźny skok jakościowy w Instytucie Muzyki.

Wspomniany stan „zawieszenia” między MEN a Ministerstwem Kultury i Sztuki może być przeszkodą w uzyskaniu praw przeprowadzania przewodów kwalifikacyjnych I stopnia w zakresie malarstwa i w zakresie grafiki. Pomimo obaw należy jak najszybciej wystąpić do Rady Wyższego Szkolnictwa Artystycznego z takim wnioskiem. Zgodnie z przepisami ilość samodzielnych pracowników uprawnia w ww. dyscyplinach do wszczęcia stosownych procedur. Będziemy również rozważać możliwość uzyskania zgody na przeprowadzanie przewodów kwalifikacyjnych I stopnia w zakresie Wychowania muzycznego w specjalności – prowadzenie Zespołów Wokalno-Instrumentalnych.

Kadra to najważniejszy czynnik warunkujący istnienie i rozwój Wydziału. Drugim jest baza i wyposażenie oraz wynikające z ich stanu możliwości realizacji procesów dydaktycznych dla kierunków istniejących i planowanych. Stan bazy od początku istnienia kierunków świadczy o nieświadomości ówczesnych Władz Uczelni co do charakteru tworzonych kierunków. Doceniając wysiłek kolejnych ekip zarządzających częstochowską WSP, należy stwierdzić, że błąd „narodzenia” odzwierciedla stan obecny. Mamy świadomość, że oba kierunki są elitarne chociażby ze względu na ilość kształconych studentów i jedne z droższych w naszej Uczelni. Obawiamy się, że świadomość warunków prawidłowej egzystencji wśród decydentów naszej WSP nadal jest obciążona istotnymi błędami. W stosunku do „Pałacu Sztuki” Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, opisanego w jednym z ostatnich numerów „Res Academicae”, WSP Częstochowska oferowała obu kierunkom przypadkowe, siermiężne warunki, najczęściej w wynajętych pomieszczeniach. O sali koncertowej, wystawowej, czy chociażby profesjonalnie przygotowanych do tego typu działalności pomieszczeniach, do dzisiaj nie śmiemy marzyć. Taka sytuacja jest, w dużym uproszczeniu, zaprzeczeniem istnienia własnego wydawnictwa dla pozostałych kierunków WSP. Służby BHP grożą zamknięciem pracowni plastycznych w wynajmowanym budynku przy ul. Dąbrowskiego 14. Próbowano również zlikwidować pracownię w budynku przy ul. Jasnogórskiej 64. Nie doszedł do skutku zakup wyremontowanego znacznym wysiłkiem budynku przy ul. Jasnogórskiej 62. Wszystko to sprawia, że pracujemy w warunkach tymczasowości, dyskomfortu, co jest zaprzeczeniem racjonalnego planowania rozwoju.

Zamierzenia kierunkowe dotyczące dydaktyki, a wynikające z reformy szkolnictwa oraz uruchamiania alternatywnych ścieżek kształcenia, są umieszczone w materiałach obu Instytutów. To co ważne dla planów rozwojowych Wydziału, to przekształcenie WSP w Częstochowie w Uniwersytet.

Uniwersytet daje wiele możliwości prowadzenia form „ścieżek studiów” (w tym studiów podyplomowych), które oprócz koniecznej modyfikacji kształcenia pedagogicznego dają szansę funkcjonowania w gospodarce rynkowej naszym absolwentom. Tak naprawdę wielu z naszych absolwentów, bynajmniej nie tylko z własnej woli, nie pracuje w szkolnictwie, a są czynnymi twórcami, menadżerami sztuki, poligrafami, pracownikami telewizji, członkami zespołów muzycznych itd. itp. Szkoda, że nasze uprawnienia nie pozwalają na pełnoprawne przygotowanie studentów do wielu realnych stanowisk pracy i rodzajów działalności, które podejmują po ukończeniu studiów, że nie uzyskują dla siebie dyplomów, uprawnień adekwatnych do podejmowania różnych rodzajów działalności związanych z plastyką i muzyką. Takie możliwości niesie naszym zdaniem współczesny uniwersytet.

Idea powołania Uniwersytetu Częstochowskiego, tak bliska przedstawicielom wszystkich wydziałów naszej Uczelni, wydaje się odległa w stosunku do rzeczywistego poparcia Władz Miasta, posłów, byłych elit byłego województwa. Pytania o merytoryczne uzasadnienie poszukiwania innych dróg wyjścia z wieloletniego stanu deklaracji napotyka na posądzenia o wręcz antypatriotyczne postawy wobec ambicji regionu częstochowskiego. Tymczasem wokół nas, często wbrew zasadom drobiazgowo egzekwowanym wobec uczelni państwowych, bez pardonu, ze zbędnym sentymentem, rozwija się bardzo konkurencyjna uczelnia prywatna o ambicjach przekształcania się w uniwersytet.

Od Redakcji: Wydział zatrudnia łącznie (na I i II etacie) 90 pracowników, w tym 16 samodzielnych pracowników i 34 adiunktów. Kształci obecnie 354 studentów na studiach dziennych i 467 na studiach zaocznych.

ZAGRANICA

Prof. dr hab. Tadeusz Srogosz z Instytutu Filozoficzno-Historycznego przebywał w dniach 14-18.01.99 na Litwie (w Wilnie i Kownie). Uczestniczył w XIX Bałtyckiej Konferencji Historii Nauki. Wygłosił referat pt. „Theoretical Proceeding on History of Medical Science”. Udział w międzynarodowej konferencji był dla Profesora kolejną okazją zacieśnienia więzi z historykami Instytutu Historii Litwy, Uniwersytetu Pedagogicznego w Wilnie oraz Biblioteki Narodowej. Nasza Uczelnia wyrasta, wg opinii, które do nas docierają, na silny ośrodek badań lituanistycznych i szerzej - historii Europy Wschodniej.

* * *

Od 15 stycznia do 30 czerwca na stażu w Uniwersytecie Palermo przebywa mgr Jadwiga Makosz z Instytutu Muzyki. Mgr J. Makosz zakwalifikowała się na staż za pośrednictwem Biura Kształcenia Zagranicznego MEN w ramach corocznej oferty stypendialnej. Była jedyną kandydatką Uczelni w listopadzie 1997 roku. Wyraźnie spadło zainteresowanie wśród pracowników Uczelni ofertami stypendialnymi MEN.

* * *

* * *

Od 5 lutego do 10 marca w Uniwersytecie Perpignan (Francja) przebywa prof. dr hab. Iwan Kityk z Instytutu Fizyki. Pobyt w Laboratorium Fizyki Stosowanej i Automatyki ma na celu przeprowadzenie wspólnie z prof. S. Benetem badań w zakresie fizyki optyki nieliniowej.

* * *

W dniu 22 lutego rozpoczęła miesięczny staż w Uniwersytecie Koblenz-Landau dr Joanna Ławnikowska-Koper, Zastępca Dyrektora Instytutu Filologii Obcych.

Pobyt w partnerskim ośrodku wynika z planu współpracy na rok akademicki 1998/99.

* * *

Sześciuosobowa grupa (dr Romuald Derbis, dr Robert Geisler, mgr Ewa Zielińska, mgr Olga Łodyga, mgr Sebastian Pluta, mgr Piotr Bauć, student Marcin Klaszka), uczestnicząca w projekcie „Theseus”, przebywała w dniach 21-24 lutego w Holandii. Spotkanie zorganizowane w Uniwersytecie Fontys w Tilburgu poświęcone było podsumowaniu półrocznej współpracy oraz ustaleniu

harmonogramu dalszych prac. Całość kosztów podróży i pobytu opłacana była przez Holenderskie Ministerstwo Edukacji.

* * *

W dniach od 8 do 15 lutego mgr Ewa Kiełb-Starczewska z Instytutu Filologii Obcych przebywała w Wielkiej Brytanii w ramach przyznane-

go grantu w programie Socrates-Erasmus. Wizyta przygotowawcza miała na celu nawiązanie współpracy z Uniwersytetem w Portsmouth. Strona angielska jest zainteresowana naszymi doświadczeniami w kształceniu studentów w zakresie języków obcych (szczególnie w zakresie języka rosyjskiego).

* * *

Prof. Bernd Joachim Ertelt przebywał w naszej Uczelni od 9 do 16 stycznia 1999 roku i prowadził zajęcia ze studentami studiów dziennych, zaocznych i słuchaczami podyplomowego studium specjalności „Poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy”. O tej wizycie, jak i samym Gościu parę słów dla Redakcji przygotował mgr Piotr Bauć.

Prof. Bernd Joachim Ertelt pracuje w Wyższej Szkole Administracji Pracy będącej jedyną Szkołą w Republice Federalnej Niemiec kształcąca doradców zawodowych. Szkoła ta podlega bezpośrednio pod Federalny Urząd Pracy RFN, swoją siedzibę ma w Mannheim.

Profesor również uczestniczy w pracach Zakładu Organizacji i Pedagogiki Pracy, który jest inicjatorem i organizatorem wizyt profesora B.J. Erelta w naszej Uczelni. Podczas aktualnej wizyty wyznaczono zadania badawcze i organizacyjne, które razem z Uczelnią w Mannheim będą realizowane. Główne z nich dotyczą się Programu Leonardo da Vinci oraz badań poradnictwa pracy na płaszczyźnie międzynarodowej.

JM Rektor prof. R. Szwed podjął Naszego Gościa obiadem, w którym również uczestniczyli prof. W. Rachalska, Dziekan dr A. Rosół, Dyrektor IPIP dr R. Derbis, Kierownik ZOIPP dr W. Brzozowska, Dyrektor IFO prof. S. Folaron oraz mgr P. Bauć. Podczas obiadu poruszano zagadnienia współpracy naszych Uczelni, w tym uczestnictwa w Programach Unii Europejskiej, wzmocnienia kadrowego naszej Uczelni oraz wymian kadry i studentów. Wiele z tych spraw dla swej pomyślnej realizacji nie wymaga wielu nakładów finansowych, przede wszystkim łączy się z działaniami organizacyjnymi w sferze naszego Instytutu i Wydziału.

Następne wizyty robocze profesora B.J. Erelta odbędą się w ostatnim tygodniu maja br. oraz w październiku br.

Fot. P. Bauć

* * *

15 lutego gościem Instytutu Pedagogiki Społecznej był prof. dr hab. B. Stuparyk z Ukrainy. Prof. dr hab. B. Stuparyk w wystąpieniu „Oświata na Ukrainie - rozwój i współczesne wyzwania” przedstawił problemy, interesujące nas szczególnie w aspekcie przeprowadzanej aktualnie w naszym kraju reformy kształcenia.

* * *

Gościem Instytutu Matematyki i Informatyki w dniach 15-18 lutego był dr hab. Wiktor Rewiński z Uniwersytetu Białoruskiego w Mińsku. Pobyt Jego związany był - według informacji Prodziekana ds. Nauki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego prof. dra hab. Zygmunta Bąka - z przyszłym zatrudnieniem na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

20. lutego br. w wieku 76 lat zmarł Aleksander Szymon Grabara, profesor ekonomista, związany z Politechniką Częstochowską i naszą Wyższą Szkołą Pedagogiczną, w której pracując na drugim etacie pełnił przez jedną - niepełną, z uwagi na chorobę - kadencję funkcję Dziekana Wydziału Pedagogicznego. Pochodził z rodziny wielodzietnej. W Częstochowie ukończył gimnazjum, potem zaś w Wyższej Szkole Handlowej w Częstochowie, w Uniwersytecie Łódzkim, w krakowskiej WSE i na koniec w Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego uzyskiwał kolejne tytuły i stopnie, aż po profesurę - już jako pracownik PCz i WSP w Częstochowie. Był ekonomistą praktykiem, bardzo skutecznym organizatorem, rozważnym i przenikliwym nauczycielem akademickim, z natury spokojnym i cierpliwym. Więcej myślał i słuchał bezwiednie rozumiejąc, że człowiekowi natura dała dwoje uszu, żeby permanentnie słuchał, dwoje oczu, żeby patrzył, a tylko jedno usta, by mówił jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne.

16 lutego pożegnano wybitnego Polaka prof. dra hab. Aleksandra Gieysztorę. „Rzeczypospolita straciła jednego z najwybitniejszych obywateli. Profesor kierował się busolą takich wartości jak tolerancja, umiłowanie ojczyzny i wolności, dążenie do demokracji” - powiedział podczas nabożeństwa żałobnego w intencji zmarłego Profesora Prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski. Czcigodnego Profesora żegnały tłumy. Wieniec od Władz Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie Kompania Honorowa Wojska Polskiego przejęła z rąk delegacji Uczelni w osobach prof. dra hab. Marka Cetwińskiego i dra Marceliego Antoniewicza. Poprosiliśmy dra M. Antoniewicza, „Wnuka” Zmarłego - jak zwykł ciepło mawiać Profesor o uczniach swoich uczniów - o parę słów o Mistrzu. Ze wspomnień i obszernych informacji wybraliśmy i cytujemy kilka, by w tej formie razem z „Wnukiem” złożyć pokłon Królowi Historyków.

Z głębokim żalem i smutkiem żegnamy Drogiego

prof. dra hab.

ALEKSANDRA SZYMONA GRABARĘ
wielkiego uczonego, znakomitego Pedagoga i Przyjaciela młodzieży,
byłego Dyrektora Instytutu Pedagogiki i Psychologii i Dziekana
Wydziału Pedagogicznego

*Dziekan Wydziału Pedagogicznego
Rada Wydziału Pedagogicznego
Pracownicy i Studenci Wydziału Pedagogicznego
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie*

U schyłku drugiej wojny światowej działał w podziemiu pod pseudonimem „Lew” i w tej działalności wielce się zasłużył przed Krajem, otrzymując po wojnie wiele odznaczeń i orderów. Był Człowiekiem nader skromnym, na organizacji jednak i na zarządzaniu, praktycznie i teoretycznie, znał się jak mało kto.

Przeżył ciche, pracowite, pożyteczne społecznie życie - bez konfliktów, bez zbytecznego rozgłosu, zostawiając swoje exegi monumentum w dokonaniach ekonomicznych i nauczycielskich.

Stanisław Podobiński

* * *

Profesor urodził się w 1916 roku w Moskwie, w polsko-litewskiej rodzinie ziemiańskiej, która po wojnie osiadła w Warszawie. Całe życie związany był z Warszawą. Studiował w Uniwersytecie Warszawskim i w Paryżu. Był uczniem takich wybitnych historyków międzywojennych jak Marceli Handelsman i Stanisław Kętrzyński, którzy skierowali Go do Paryża, gdzie zrobił błyskotliwą karierę. W wieku 23 lat zrobił doktorat.

Całe zawodowe życie związany był z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie od połowy lat 50-tych był Dyrektorem Instytutu Historii, którym kierował około trzydzieści lat.

[...] Jako oficer rezerwy walczył w obronie Warszawy, natomiast w czasie okupacji wstąpił do AK i był szefem Biura Prasy i Propagandy Komenady AK. Walczył w powstaniu warszawskim i dostał się do niewoli.

[...] Miał związki ze Szkołą Annales (Marca Blocha) i zaszczerpił najnowsze prądy metodologiczne

ne i historiograficzne polskiemu środowisku historyków.

[...] Jest autorem kilkuset publikacji, głównie z dziedziny historii średniowiecznej, historii kultury europejskiej i nauk pomocniczych historii.

[...] Był doktorem honoris causa wielu europejskich Uczelni, m.in. Sorbony, Oxfordu, Uniwersytetu in. Łomonosowa, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od 1971 roku - członek Polskiej Akademii Nauk. Dwukrotnie był Prezesem PAN (w latach 1980-81 i 1989-91) oraz Prezydentem Międzynarodowego Komitetu Nauk Historycznych. Od 1980 roku był Dyrektorem Zamku Królewskiego w Warszawie.

[...] Drugą wielką zasługą, za którą kryje się stwierdzenie, powszechnie używane w prasie: „umarł niekoronowany król historyków”, jest dydaktyka i wychowanie wielu pokoleń historyków, z których wielu jest aktualnie profesorami, znaczącymi w swoich dyscyplinach. Są wśród nich: Edward Potkowski, Maria Koczerska, Józef Szy-

mański (którego jestem uczniem), Tadeusz Wasilewski, Stefan Krzysztof Kuczyński, Karol Modzelewski.

„Wnuk” Profesora dodał bardziej osobiste informacje:

Spotkania z człowiekiem o tak wysokiej kulturze osobistej, tak wielkiej absolutnej wiedzy, emanującej dobroci i olimpijskim spokojem, były przeżyciem dla każdego, kto zetknął się z Profesorem.

[...] Spotkałem wielu obcokrajowców, którzy po krótkiej rozmowie z Profesorem Gieysztozem stawali się polonofilami. Z ogromną ekspresją potrafił „eksportować” polskość. Zapamiętam na długo pewnego stypendystę Tatarów, którego zaledwie 10 minut rozmowy z Profesorem potrafiło skłonić do nauki języka polskiego [...]

Pamięć o tak wybitnej postaci powinna zostać wiecznie żywa.

SUKCESY, AWANSE, WYRÓŻNIENIA

Pani Agata Woźniak-Krakowian z Instytutu Pedagogiki Psychologii decyzją Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego z dnia 19 stycznia 1999 roku otrzymała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk socjologicznych.

Promotorem pracy doktorskiej pt. „Jakość życia osób zawodowo niosących pomoc w dobie anomii” był prof. dr hab. Marek S. Szczepański.

* * *

Pani Agnieszka Czajkowska z Instytutu Filologii Polskiej decyzją Rady Wydziału Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z dnia 17 lutego 1999 roku uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Przedstawiła dysertację pt. „Od mitologizmu do mistyfikacji. Romantyczne tradycje powrotu do kraju lat dziecinnych w polskiej prozie współczesnej”. Jej promotorem był prof. dr hab. Marian Maciejewski.

* * *

* * *

Pani Anna Pękala z Zakładu Wczesnej Edukacji Dziecka decyzją Rady Wydziału Historyczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego z dnia 4 marca 1999 roku uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki. Promotorem pracy pt. „Wychowanie muzyczne w szkołach powszechnych II Rzeczypospolitej” był prof. dr hab. Stanisław Gawlik.

* * *

Pan Wojciech Gruhn, pracownik naukowo-techniczny z Wydziałowej Pracowni Komputerowej Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego decyzją Rady Naukowej Instytutu Fizyki PAN w dniu 25 lutego 1999 roku uzyskał stopień doktora nauk fizycznych. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał: „Oddziaływania magnetyczne w supersieciach metalicznych”, a promotorem pracy był prof. dr hab. Zygmunt Bąk.

* * *

* * *

W dniu 22 stycznia Rada Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej rozstrzygnęła konkurs na STYPENDIA KRAJOWE FNP. Jedną z laureatek została dr Małgorzata Makowska-Janusik z Zakładu Fizyki Ciała Stałego. Uroczystość wręczenia dyplomów odbyła się tradycyjnie w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie w dniu 13 marca.

Do tej miłej informacji dodajmy jeszcze parę zdań z komunikatu z dnia 24 lutego dra Tadeusza Zaleskiego, Rzecznika Prasowego KBN.

Do rozstrzygniętego niedawno siódmego konkursu zgłoszono z całego kraju 310 wniosków. Decyzją Rady Fundacji przyznano stypendia 101 osobom. Wysokość tegorocznych stypendiów wynosi 16 320 zł.

Dodajmy, iż bratnia Uczelnia Politechnika Częstochowska ma w tegorocznym konkursie również swego laureata dra Pawła Korczaka.

Wszystkim wyżej wymienionym Paniom i Panom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Najwięcej laureatów wywodzi się z uznanych ośrodków akademickich, w tym z Warszawy - 25 stypendystów, z Krakowa - 18, z Poznania - 16, z Trójmiasta - 12, z Wrocławia i Lublina - po 8 stypendystów. 84 osoby związane są z uczelniami, 13 - z placówkami Polskiej Akademii Nauk i 4 - z jednostkami badawczo-rozwojowymi. Wśród tegorocznych laureatów najwięcej jest biologów (16), chemików (13) i medyków (10).

Grono stypendystów, wyłonionych w kolejnych siedmiu edycjach konkursu Fundacji, liczy już 702 osoby.

Z GALERII REKTORÓW

Fot. A. Żakowicz z portretu D. Słoty

Trzecim w historii Uczelni rektorem był prof. dr hab. Włodzimierz Brzezina.

Urodził się 1 lipca 1926 r. w Wieluniu. Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące ukończył w Częstochowie, tu również studiował w Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej. Studia II stopnia odbył w Poznaniu. W roku 1950 uzyskał tytuł magistra. Doktoryzował się w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie w 1969 r. na podstawie dysertacji pt. „Polskie plany kont w świetle teorii rachunkowości”. Uchwałą z dnia 16 grudnia 1980 Rada Wydziału Finansów i Statystyki Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie zatwierdziła stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie rachunkowości (na podstawie oceny ogólnej dorobku naukowego i przedłożonej rozprawy habilitacyjnej pt. „Teoria modeli ewidencyjnych”). 14 lutego 1985 r. Przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński nadał dr. hab. Włodzimierzowi Brzeziniemu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk ekonomicznych.

Z naszą Uczelnią prof. dr hab. Wł. Brzezin związany był od początku jej istnienia tj. od 1971 roku, a właściwie jeszcze dłużej. Nie musimy chyba przypominać, że nasza Uczelnia powstała w oparciu o istniejące w Częstochowie Studium Nauczycielskie. Jako Wyższa Szkoła Nauczycielska powołana została do życia w 1971 roku, by w roku 1974 pozyskać status Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Prof. Wł. Brzezin już od roku 1959 pracował w Studium Nauczycielskim, tak więc chyba najlepiej pamięta historię naszej Alma Mater. W zawodowym „związku” z naszą Uczelnią miał krótką przerwę w latach 1974-1977, gdy powierzono Mu funkcję Zastępcy Dyrektora Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Ekonomicznych i Społecznych w Politechnice Częstochowskiej. Gdy w roku 1977 powrócił do WSP, obok funkcji Zastępcy Dyrektora Instytutu Pedagogiki i Kierownika Zakładu Organizacji i Pedagogiki Pracy pełnił funkcje Prorektora ds. Nauczania i Wychowania (w latach 1977-1981), a od grudnia 1980 roku do 30.08.84 r. piastował godność Rektora. W uznaniu zasług za pra-

cę dydaktyczno-wychowawczą, naukową i organizacyjną był wielokrotnie wyróżniany nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz rektorskimi, posiada też wiele medali i odznaczeń: Złoty Krzyż Zasługi, Złotą Odznakę Zasłużonego dla rozwoju Województwa Katowickiego, Medal KEN, Odznakę Tysiąclecia Państwa Polskiego, Złotą Odznakę Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Medal 40-lecia PRL, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Z dniem 30.09.1992 rozwiązał umowę o pracę z naszą Uczelnią ze względów merytorycznych. Jako uznany profesor rachunkowości poszedł w kierunku swoich głównych obszarów zainteresowań badawczych, wiążąc się z kierunkiem zarządzania i marketingu na Politechnice Częstochowskiej. Objął Katedrę Rachunkowości, którą kieruje do dziś. W naszej Uczelni zostawił swoich uczniów i współpracowników, którzy wspominają Go zawsze życzliwie i serdecznie.

PIERWSZY KROK

Pierwszy krok w sprawie wyborów Władz Uczelni na nową kadencję już zrobiono - ustalono skład Uczelnianej Komisji Wyborczej.

Zanim opublikujemy nazwiska, przypomnijmy Rozdział 2 Działu IV Statutu Wyższej Szkoły Pedagogicznej pt. Uczelniana Komisja Wyborcza.

§ 52

1. W lutym ostatniego roku kadencji senat powołuje uczelnianą komisję wyborczą.
2. W skład uczelnianej komisji wyborczej wchodzi:
 - 1) po trzech przedstawicieli nauczycieli akademickich z wydziałów,
 - 2) po jednym przedstawicielu nauczycieli akademickich z jednostek międzywydziałowych,
 - 3) trzech przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami,
 - 4) dwóch przedstawicieli samorządu studenckiego zgłoszonych przez uczelniany organ samorządu studenckiego.
3. Uczelniana komisja wyborcza podejmuje działalność, jeśli powołano co najmniej $\frac{3}{4}$ jej regulaminowego składu.
4. Pierwsze posiedzenie uczelnianej komisji wyborczej zwołuje Rektor nie później niż 14 dni od chwili jej powołania przez senat.
5. Na pierwszym posiedzeniu uczelniana komisja wyborcza w tajnym głosowaniu zwykłą większością głosów, wybiera spośród swoich członków przewodniczącego komisji, zastępców i sekretarza.

§ 53

1. Do zadań uczelnianej komisji wyborczej należy:
 - 1) ustalenie kalendarza czynności wyborczych,
 - 2) zwoływanie zebrań wyborczych dla wybrania członków organów kolegialnych,
 - 3) ogłaszanie list kandydatów na stanowisko w organach jednoosobowych,

- 4) zwoływanie posiedzeń uczelnianego i wydziałowych kolegiów elektorów dla wyboru: rektora, prorektorów, dziekana i prodziekanów,
 - 5) zwoływanie innych zebrań wyborczych właściwych dla wyborów określonych w niniejszym statucie,
 - 6) przeprowadzanie wyborów uzupełniających,
 - 7) nadzorowanie nad prawidłowym przebiegiem wyborów i ich dokumentacją,
 - 8) ogłaszanie wyników wyborów.
2. Wniosek w sprawie unieważnienia wyborów w całości lub w części zgłosić może rektor, uczelniana komisja wyborcza lub co najmniej 1/3 wyborców uprawnionych do udziału w głosowaniu, którego wynik jest kwestionowany w terminie 7 dni od dnia przeprowadzenia wyborów.
 3. O przyjęciu lub odrzuceniu wniosku, o którym mowa w ust.2 decyduje senat nie później niż w siódmym dniu od chwili otrzymania.
 4. Kadencja Uczelnianej Komisji Wyborczej trwa do czasu ukonstytuowania się komisji nowej kadencji (zgodnie z § 52, ust.5).

Na posiedzeniu w dniu 24 lutego Senat zatwierdził następujący skład osobowy Uczelnianej Komisji Wyborczej:

Wydział Filologiczno-Historyczny

dr Janusz Hurnik
dr Maciej Woźniczka
mgr Jacek Barański

Wydział Pedagogiczny

dr Anna Kozłowska
dr Stanisław Lenik
mgr Edyta Widawska

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy

dr Grażyna Matusiak
dr Małgorzata Wróbel
dr Stanisław Tkaczyk

Wydział Wychowania Artystycznego

adj. Barbara Najwer
adj. Tadeusz Lach
mgr Jacek Łydźba

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

mgr Zofia Stempor

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

mgr Wiesław Pięta

Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi

mgr Stanisława Jaworska - prac. Biblioteki Głównej
mgr Marek Orkisz - prac. techniczny
mgr Maciej Pełka - prac. administracji

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego

stud. Olga Błaszczuk
stud. Grzegorz Surówka

W dniu 3 marca odbyło się pierwsze posiedzenie Uczelnianej Komisji Wyborczej. Otworzył je JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed, który podziękował Zebranych za przyjęcie funkcji, wymagających z Ich strony poświęcenia wiele czasu dla dobra ogółu. Szczególnie podziękował sześciu członkom komisji, którzy znając trudy pracy w poprzedniej kadencji nie odmówili udziału w pracach komisji na

Fot. A. Pietrzyk

dalsze trzy lata. Szczególne podziękowania złożył Przewodniczącemu ustępującej Komisji dr. Maciejowi Woźniczce i uhonorował Jego wysiłek nagrodą JM Rektora WSP.

Życząc Komisji spokojnej pracy prof. dr hab. Ryszard Szwed pożegnał Zebranych.

W dalszej części zebrania wyłoniono Prezydium w składzie: Przewodniczący - dr Maciej Woźniczka, I Zastępca - dr Stanisław Tkaczyk, II Zastępca - mgr Wiesław Pięta, Sekretarz - mgr Maciej Pełka.

KOBIETY W WSP

W marcowym numerze pisma „Marie Claire” czytamy:

Dziesięć lat po demokratycznym przełomie Dzień Kobiet nadal kojarzy się w Polsce dość niefortunnie. „To takie komunistyczne święto, coś jak 1 Maja” - takie stwierdzenia padają najczęściej. A prawda jest taka, że Dzień Kobiet narodził się w Ameryce. I nie narodził się sam - do życia powołały go kobiety!

Kto zechce poznać genezę tego święta, niech zajrzy do artykułu Agnieszki Graff w tymże piśmie pt. „Niech się święci 8 marca”. My 90-tą rocznicę tego święta (jako pierwsze Święto Kobiet urządziły Amerykanki 20 lutego 1909 roku) postanowiliśmy uczcić niewielką analizą dotyczącą „kobiet w naszej chacie”.

Dzięki uprzejmości Pań z Rektoratu, Działu Nauczania, Działu Spraw Pracowniczych i ze Związków Zawodowych pozyskaliśmy dane, które tu przedstawiamy.

W Wyższej Szkole Pedagogicznej zatrudnionych jest 852 pracowników, w tym 518 kobiet. W 474-osobowej grupie nauczycieli akademickich kobiety stanowią 49,8 %. W grupie kadry samodzielnej (98 osób) jest Ich procentowo mniej, bo zaledwie 16,3%. W grupie pracowników naukowo-technicznych i inżynieryjno technicznych też stanowią mniejszość. Liczba pracowników naukowo-technicznych wynosi ogółem 27, w tym 7 kobiet, w grupie 31 pracowników inżynieryjno-technicznych jest kobiet 13. Dominują bezwzględnie w Bibliotece (94,4%), administracji (88,0 %) i obsłudze (74,8%)

Zanim podejmiemy próbę analizy udziału kobiet w zarządzaniu i kierowaniu Uczelnią, zacytujmy pewną statystykę, zaczerpniętą z pisma SHE Nr 3(10) marzec 1999 str. 106.

W grupie najlepiej zarabiających kobiety stanowią zaledwie 2%. Tymczasem aż 41% z nich uznaje, że kierowanie ludźmi to bardzo kobiece zajęcie; jedynie 7%, że kobieta szef traci na kobiecości. Opinię, że pracę zawodową można łączyć bezkolidyjnie z życiem rodzinnym, wyrażają kobiety z małym doświadczeniem zawodowym, młode - do 24 lat, i rozwódki.

Zuzanna Stadnicka-Dmitriew, psycholog z Ambulatorium Psychoanalitycznego w Warszawie (to samo źródło) twierdzi:

Kobieta jest na pewno innym szefem niż mężczyzna. Jest bardziej wrażliwa na relacje interpersonalne i dzięki temu może je lepiej rozumieć. Potrafi też lepiej współpracować - dzięki temu pracownicy są bardziej otwarci. Z drugiej strony, przy podejmowaniu decyzji częściej kieruje się emocjami. Dlatego trudniej jest jej wyrzucić z pracy złego pracownika.

Zacznijmy od Władz Rektorskich. Funkcję Prorektora ds. Nauczania i Wychowania pełni Pani dr Grażyna Pietruszewska-Kobiela. Nota bene w dziewięciu państwowych wyższych szkołach pedagogicznych we władzach rektorskich jest tylko pięć pań (w gronie 30 osób piastujących godności rektorskie lub prorektorskie).

Władze dziekańskie piastują wyłącznie mężczyźni. W 75 jednostkach strukturalnych Wydziałów i jednostek międzywydziałowych funkcje dyrektorów lub kierowników pełni 13 kobiet. Na stanowiskach kierowniczych w administracji i Bibliotece przeważają kobiety (87,5%). Pięć spośród dziewięciu samodzielnych stanowisk w administracji zajmują kobiety.

Kobiety nie uchylają się od prac w zespołach i ciałach kolegialnych. Trzydzieści pań zasiada w Senacie (26,5%). Na ogólną liczbę 38 członków czterech senackich komisji 13 to panie. Kobiety stanowią 23,8% członków Rady Wydziału Filologiczno-Historycznego, 20,4% Rady Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, 23,3% Rady Wydziału Wychowania Artystycznego i aż 42,8% Rady Wydziału Pedagogicznego.

Kobiety częściej niż mężczyźni szukają oparcia w związkach zawodowych. Na 215 członków ZNP 136 to kobiety. Wśród 114 członków ZZ „Solidarność” zrzeszonych jest 64 kobiet. Związki Zawodowe utrzymały tradycję świętowania Dnia Kobiet. ZNP obdarował swoje Panie serwetami, ZZ „Solidarność” - kosmetykami.

I jeszcze parę zdań o naszej młodzieży akademickiej. Najbardziej sfeminizowany jest Wydział

Pedagogiczny (panie stanowią 80,1% ogółu młodzieży studenckiej Wydziału), dalej Wydział Filologiczno-Historyczny (75,1%), Wydział Wychowania Artystycznego (72,9%) i na końcu Wydział Matematyczno-Przyrodniczy (65,2%). Na tym Wydziale jest największa różnica, jeśli chodzi o liczbę studentek na studiach dziennych i zaocznych. Na studiach dziennych stanowią one 69,3% społeczności, a na zaocznych - 55,8%.

Zapytaliśmy niektórych nauczycieli akademickich - i Panie, i Panów - co sądzą o studentkach i studentach.

Pokusiliśmy się opracować ankietę. Ot, taką sobie prościutką, króciutką. Było to dla nas kolejne doświadczenie. I nie tyle pod względem opinii respondentów na temat pań i panów studentów. Do refleksji skłaniał wynik ankiety pod względem udziału naszych respondentów. „Odwrotną pocztą” otrzymaliśmy tylko 25% (!) odpowiedzi. Postawienie siedmiu znaków nie mogło zająć więcej niż minutę. Ale nie komentujemy tego, przejdźmy do analizy wypowiedzi. 68% ankietowanych opowiedziało się zdecydowanie, że kobiety mają lepsze wyniki w nauce w toku studiów (24% - że mężczyźni, 8% - pozostawiło to pytanie bez odpowiedzi). Nikt nie miał wątpliwości przy formułowaniu stanowiska, przedstawiciele której płci są bardziej zdyscyplinowani, gdy chodzi o udział w zajęciach (84% ankietowanych pochwaliło kobiety, 16% - mężczyzn). Kłopotliwe pytanie o inteligencję nie dało niewiastom aż takiej przewagi (to pewnie przez modne dowcipy o blondynkach). Za kobietami opowiedziało się 56% respondentów, za mężczyznami 36%, 8% - nie zajęło stanowiska. Największą przewagę uzyskały studentki nad swymi kolegami w ocenie ich sumiennosci, gdy chodzi o przygotowywanie się do zajęć. Tu zdobyły 88%-ową przewagę. W ocenie dociekliwości w dochodzeniu do wiedzy naukowej opinie się rozłożyły. 60% udzielających odpowiedzi wyżej oceniło kobiety, 24% - mężczyzn, a 16% - nie miało jednoznacznego zdania. Kolejne pytanie mogło sprawić kłopot przedstawicielom innych - niż artystyczne - kierunków. Pytani o ocenę, czy kobiety wyróżniają się większą ekspresją twórczą niż mężczyźni 48% opowiedziało się za kobietami, 36% za mężczyznami, 16% - nie dało odpowiedzi. Jeden z rozmówców (nazwisko znane wyłącznie Redakcji) określił kiedyś, że rozróżnia malarstwo i malarstwo kobiece (co nie miało być komplemtem dla pań). Pewnie i Redakcja czyni to mimo woli, bo dokonując wyboru prac studenckich na

kolejne nasze okładki (zgodnie z przyjętą zasadą promowania naszych studentów), częściej wybór pada na prace kobiece. Ot, punkt widzenia! Szczególnie uzasadniony, wszak Redakcja jest wyłącznie kobieca. Ostatnie pytanie sprawiło trudność tym wykładowcom, którzy nie obserwują studentów w trakcie praktyk. Pytaliśmy bowiem o łatwość nawiązywania kontaktów z dziećmi. 80% ankietowanych opowiedziało się za kobietami, tylko 8% za mężczyznami, 12% zadeklarowało brak rozeznania w tym względzie.

Kończąc powyższe analizy, skwitujmy: może nie pod każdym względem, my kobiety, dominujemy. Pod względem liczebności w statystykach Uczelni z pewnością! Strach pomyśleć, co będzie wkrótce. Idzie wiosna, która „uskrzydla” kobiety. Niejedna obiecuje: „Ja jeszcze z wiosną się rozśpiewam, ja jeszcze z wiosną się roztańczę”...

Mężczyźni, rządzący Uczelnią, podjęli decyzję wypłaty „trzynastki” w dniu 8 marca, mimo że nie wpłynęły jeszcze środki na ten cel z MEN. Więc jednak miały kobiety WSP swoje święto!

Z KORESPONDENCJI REDAKCJI

Dobre obyczaje w nauce są przedmiotem dyskusji w wielu kręgach. To dowodzi, że nie dzieje się dobrze. Przeczytajmy dziś apel, nadesłany przez Rzecznika Prasowego Komitetu Badań Naukowych dra Tadeusza Zaleskiego wraz z bieżącą informacją prasową.

17 lutego 1999 roku odbyło się posiedzenie Komitetu Badań Naukowych. Obradom przewodniczył Przewodniczący Komitetu prof. Andrzej Wiszniewski.

Przed rozpoczęciem obrad Komitet uczcił minutą ciszy pamięć profesora Aleksandra Gieysztora. Profesor zmarł 9 lutego br. w wieku 83 lat. Wybitny historyk, wychowanek Uniwersytetu Warszawskiego, *doctor honoris causa* uniwersytetów m.in. w Paryżu, Oksfordzie i Moskwie, członek najbardziej prestiżowych akademii i towarzystw naukowych europejskich i amerykańskich. Napisał ponad 500 prac naukowych. Dwukrotnie był prezesem Polskiej Akademii Nauk, prorektorem Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektorem Zamku Królewskiego, przewodniczącym Kapituły Orderu Orła Białego. Ścisłe współpracował z Komitetem Badań Naukowych, m.in. jako przewodniczący opiniodawczo-doradczego Zespołu do spraw Etyki Badań Naukowych. Wspomnienie o Profesorze wygłosił Prezes Polskiej Akademii Nauk prof. Leszek Kuźnicki.

Po przyjęciu protokołów z poprzednich obrad Komitet zapoznał się z treścią apelu KBN o dobre obyczaje w nauce. Po krótkiej dyskusji apel został jednomyślnie przyjęty. Apel jest kierowany do środowiska naukowego, a także do władz państwowych, twórców norm prawnym i moralnym, władz uczelni i placówek naukowych, aparatu sprawiedliwości, instytucji oceniających i finansujących naukę, samorządów naukowych oraz kierowników zespołów badawczych. Wzywa do wyeliminowania z obszaru nauki takich zjawisk jak: plagiaty, kradzieże wyników badań, fałszowanie doświadczeń naukowych i rezultatów badań klinicznych, zatajanie źródeł inspiracji badawczej, nierzetelne opiniowanie prac naukowych, a także nieuczciwości przy staraniach o środki finansowe. Należy zabiegać o utrzymanie wielkiego szacunku dla etosu uczonych oraz nauki i z całą surowością postępować z osobami, które naruszają dobre obyczaje w nauce. Konieczna jest nowelizacja aktów prawnych, by uniemożliwiały one przedawanie się rażących wykroczeń przeciw zasadom etyki naukowej. W programach studiów doktoranckich należy uwzględnić problemy etyki badań naukowych (treść apelu w załączeniu).

Departament Studiów i Polityki Naukowej przedstawi projekt uchwały:

- w sprawie podziału środków finansowych na dofinansowanie działalności ogólnotechnicznej i wspomagającej badania (DOT) w roku 1999. Wpłynęło 31 wniosków - wszystkie uzyskały ogólną ocenę pozytywną Zespołu ds. Upowszechniania Nauki i Informacji Naukowej. Z łącznej zaplanowanej kwoty 76 527 000 zł Komitet rozdysponował 425 578 100 zł.
- zmieniającą uchwałę w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków finansowych na dofinansowanie działalności ogólnotechnicznej i wspomagającej badania oraz na dofinansowanie podmiotów działających na rzecz nauki. Decyzją Komitetu skrócony został okres opiniowania wniosków przez

zespoły z 30 do 14 dni oraz ustanowiono tylko jeden termin (31 grudnia) składania wniosków o dofinansowanie DOT.

Departament Systemów Informatycznych przedstawił projekt uchwały w sprawie dofinansowania w 1999 roku rozbudowy i udostępniania bazy danych „Baza danych medycznych obrazów diagnostycznych” w wysokości 80 000 zł dla Śląskiej Akademii Medycznej, która bazę prowadzi. Komitet uchwałę podjął.

Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedłożył Komitetowi do akceptacji projekt uchwały w sprawie podziału środków finansowych na współpracę naukową i naukowo-techniczną z zagranicą przez Polską Akademię Nauk. Uchwała dotyczyła przydzielenia środków (62 350 zł) na organizację czterech konferencji i została zaakceptowana przez Komitet.

Przewodniczący Zespołu do spraw Projektów Celowych Zamawianych, prof. Tadeusz Bołd, przedstawił do rozpatrzenia wnioski dotyczące projektów celowych zamawianych. Komitet zdecydował o powtórnym ogłoszeniu konkursów na realizację trzech projektów oraz zaakceptował 6 z 9 wniosków zgłoszonych do XVIII konkursu i ocenionych pozytywnie przez Zespół. Ponadto Komitet zaakceptował wniosek o ustanowienie jednego projektu badawczego zamawianego.

Ostatnia uchwała, przedstawiona przez podsekretarza stanu w KBN Małgorzatę Kozłowską, dotyczyła zasad wynagradzania za recenzje naukowe i kontrole merytoryczne wykonania zadań finansowych. Zgodnie z projektem Komitet ustalił m.in., że wynagrodzenie za opracowanie indywidualnej recenzji naukowej (tzw. wynagrodzenie bazowe) wynosić będzie w 1999 roku 109 zł.

Na zakończenie obrad Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedstawił krótką informację o bieżących działaniach prowadzonych w celu przystąpienia Polski do 5. Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej.

Kolejne posiedzenie Komitetu zaplanowano na 17 marca br.

*RZECZNIK PRASOWY
Komitetu Badań Naukowych
dr Tadeusz Zaleski*

APEL

W nowoczesnych społeczeństwach kryzys uniwersalnych wartości moralnych stał się faktem. Dążenie do zwiększenia władzy, zasobów materialnych lub przyspieszenia kariery osobistej, konkurencja między państwami, grupami społecznymi i jednostkami spychają zasady moralne na odległy plan. Zjawisko to dotyka również sfery nauki, jest ona przecież integralną częścią państwa i społeczeństwa.

Kryzys etosu naukowego jest szczególnie groźny ponieważ nauka odgrywa bardzo ważną rolę w procesach tworzenia norm prawnych i zasad moralnych. Dla znacznej części społeczeństwa zachowania uczonych są wzorcem postępowania. Naruszenia etosu nauki mogą więc być wykorzystywane dla usprawiedliwienia własnej nieuczciwości.

Komitet Badań Naukowych, zainspirowany przez Zespół do spraw Etyki Badań Naukowych, apeluje do całego środowiska naukowego, by starało się wszelkimi racjonalnymi środkami eliminować z obszaru nauki zjawiska takie jak plagiaty, kradzieże wyników, fałszowanie doświadczeń naukowych i rezultatów badań klinicznych, zatajanie źródeł inspiracji badawczej, nierzetelne opiniowanie prac naukowych, a także nieuczciwość przy staraniach o środki finansowe.

Skuteczność tych starań zależy od solidarnego współdziałania władz państwowych, twórców norm prawnych i moralnych, władz uczelni i kierownictw placówek naukowych, aparatu sprawiedliwości, instytucji oceniających i finansujących naukę, samorządów naukowych, kierowników zespołów badawczych i wreszcie - co szczególnie ważne - indywidualnych uczonych. Komitet Badań Naukowych uważa, że należy zabiegać o utrzymanie wielkiego szacunku dla etosu uczonych oraz nauki i surowo postępować z osobami, które dobre obyczaje w nauce naruszają.

Konieczna jest nowelizacja aktów prawnych przeprowadzona tak, by pozostając w zgodzie z konstytucją uniemożliwiały one przedawnianie się rażących wykroczeń przeciw zasadom etyki naukowej. Potwierdzone przypadki niegodnych zachowań członków środowiska naukowego powinny być ujawniane i piętnowane. Uzupełnianie się prawa i moralności dało by nadzieję na poprawę obecnej - nie najlepszej niestety - sytuacji.

Zasadnicze znaczenie ma odtworzenie świadomości dobrych obyczajów i proponowanie właściwych postaw i zachowań młodym uczonym. Rozstrzygnie to o znaczeniu i roli etyki w sferze nauki. Komitet Badań Naukowych uważa, a uzyskał w tej sprawie poparcie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, że należy uwzględniać w programach studiów doktoranckich problemy etyki badań naukowych. Wierzymy, że praca od podstaw z młodzieżą naukową wsparta przykładowymi postawami i zachowaniami nauczycieli akademickich sprawi, że społeczeństwo znowu będzie postrzegać uczonego jako wzór człowieka uczciwego, rzetelnego i szlachetnego.

Komitet Badań Naukowych

Warszawa, 17 lutego 1999 roku

* * *

Z pracy w Redakcji zrezygnowała dr Anna Kozłowska.

Fot. A. Pietrzyk

Anna Kozłowska	Częstochowa, 1999.02.24
Kol. Anna Pietrzyk Redaktor Naczelny „Res Academicae”	
<p>Ze względu na nadmiar obowiązków rezygnuję z pracy w charakterze członka Zespołu Redakcyjnego Biuletynu Informacyjnego „Res Academicae”. Deklaruję dalszą współpracę w Redakcji, niemniej już nie w charakterze, który obciąża mnie do intensywniejszych działań, niż dotychczas mogłam ze swej strony wnieść. Myślę, że zaproponowany zastępca będzie miał więcej możliwości aktywnej współpracy z Redakcją.</p>	
	

Dziękujemy Ani za dotychczasową współpracę. Wierzymy, że zgodnie z deklaracją nie wyłączy się całkowicie z życia Redakcji, a przedstawione Koleżanki będą aktywnymi korespondentami Wydziału Pedagogicznego.

Koleżanki i Koledzy Redaktorzy pism akademickich! Kontakt z naszą Redakcją, za pomocą znanego Wam adresu prywatnej poczty elektronicznej Ani, nadal - za przyzwoleniem właścicielki - jest aktualny!

DOKONANIA ARTYSTÓW

Po opublikowaniu w numerze 1/1999 notki zaczerpniętej z „Dziennika Katowickiego”, dotyczącej wystawy dyplomantów prof. Ewy Zawadzkiej w Górnośląskim Centrum Kultury, zgłosiła się do Redakcji sympatyczna studentka Agnieszka Kolarska z „reklamacjami”. Wymienieni w artykule młodzi arty-

ści nie wszyscy są dyplomantami - jak to donosił katowicki dziennik. Nie tylko Pani Agnieszka nie ma jeszcze dyplomu. Za brak precyzyjności autorki cytowanego artykułu p. Karoliny Drwal nie możemy brać odpowiedzialności. Notka z lokalnego dziennika (Ga-

Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Al. NMP 64

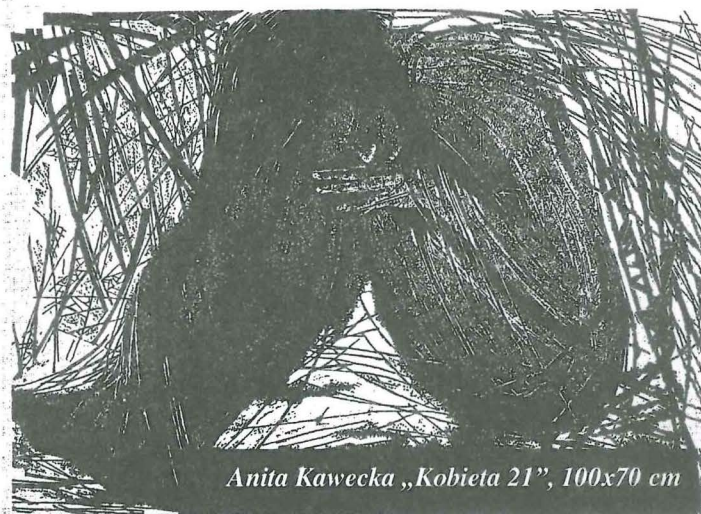
zaprasza na wernisaż wystawy

STUDENTÓW Z PRACOWNI GRAFIKI PROF. EWY ZAWADZKIEJ
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W CZĘSTOCHOWIE
WYDZIAŁU ARTYSTYCZNEGO

w dniu 19 lutego 1999 r., o godz. 18.00

wystawę można oglądać do 21 marca br. codziennie (oprócz poniedziałków) od 10.00 do 17.00

zeta Wyborcza, Dodatek Gazeta w Częstochowie z dnia 22 lutego), jest ścisła, a równie pochlebna. Dziennikarz TP przedstawia relacje z otwarcia wystawy naszych studentów, wystawy, która po warszawskim Domu Sztuki oraz galeriach Sosnowca i Katowic trafiła do Miejskiej Galerii Sztuki. „[...] Obecna wystawa w MGSz jest już drugą prezentacją dorobku grafików z WSP. Zbiera ona zestawy dyplomowe młodych plastyków oraz prace ich młodszych kolegów z III i IV roku. Podobnie jak ubiegłoroczna prezentacja, prowadzi do wniosku, że czę-

Anita Kawecka „Kobieta 21”, 100x70 cm

Marcin Jurkiewicz „Trójca”, 84x59,5 cm

stochowscy adepci plastyki nabywają pod okiem mistrzów dużej sprawności technicznej, a nie są w żaden sposób ograniczani osobowością profesora przy wyborze samodzielnych dróg artystycznych. Efekty są znakomite. [...] Częstochowa zaczyna stanowić bardzo silny ośrodek graficzny, a zasługa to WSP, znakomicie przygotowującej swoich studentów [...]”

* * *

W wernisażu w dniu 16 lutego Redakcja nie mogła uczestniczyć, za co Autorów wystawy - adj. Jarosława Kweclicha (Zastępcę Dyrektora Instytutu Plastyki) i Tomasza Rzepeckiego (studenta V roku) serdecznie przeprasza. Dziękuje również, że poświęcili swój czas i spotkali się parę dni później, by na tle Ich prac pogwarzyć o sztuce i kobietach. Piękne akty były wyjątkowo stosowną ku temu scenarią.

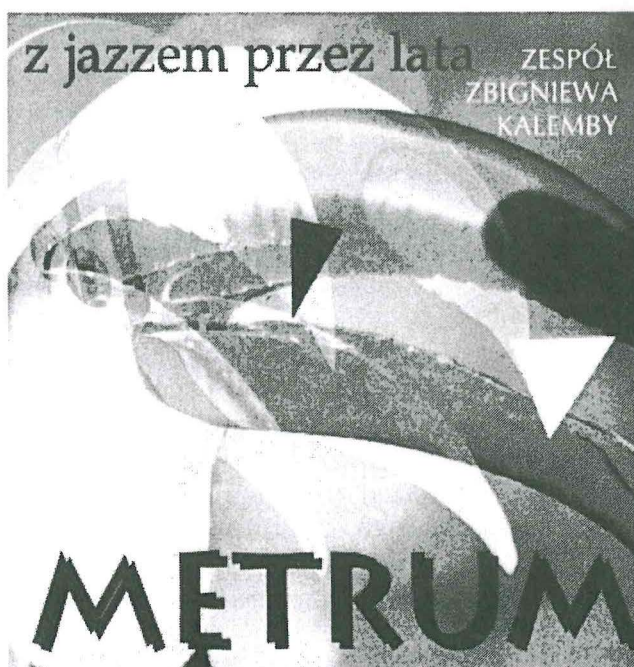
Z prawej adj. J. Kweclich, z lewej T. Rzepecki
Fot. A. Pietrzyk

* * *

Na początku roku sympatycy muzyki jazzowej mieli podwójną przyjemność Studio Nagrań PR Katowice wydało dwie płyty z dorobkiem znanego nam wszystkim Karola Z. Kalemby, Dziekana Wydziału Wychowania Artystycznego. Pierwsza zawiera 21 kompozycji artysty-pedagoga, druga wprowadzie tylko jedną wśród pięciu nagranych utworów, ale za to utrwała dorobek Big Bandu Akademii Muzycznej w Katowicach. Jak przeczytaliśmy na obwolucie, „Wydział Jazzu i Muzyki Rozrywkowej - jedyny tego typu w Polsce - został utworzony z inicjatywy prof. Karola Zbigniewa Kalemby w roku 1968.”

Choć cieszy nas utrwalenie zasług Profesora dla Akademii Muzycznej, to bez wątpienia bliższą sercu jest płyta compact zatytułowana: „METRUM - z jazzem przez lata”. Obecny nasz Dziekan występuje tu nie tylko w roli kompozytora (kompozycje w lat 1965-1971), ale i członka siedmioosobowego zespołu (którym kieruje), równocześnie wydobywając z fortepianu to, co w sercu gra, a ręka w nutach zapisała. No i co ważne. Na obwolucie Wyższa

Szkoła Pedagogiczna widnieje jako wydawca uprawniony do rozpowszechniania dzieła muzycznego. A to nie jest dla nas jeszcze powszechnie znane doświadczenie.

Cieszymy się, że obie Uczelnie, dla których wiele zrobił i robi nadal prof. Karol Z. Kalemba, znalazły środki, by utrwalić Jego dorobek artystyczny. Czekamy na dalsze nagrania!

* * *

W dniu 8 stycznia 1999 roku Chór Żeński WSP, kierowany przez mgra Krzysztofa Pośpiecha uczestniczył w Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Myślenicach k/Krakowa. W Festiwalu zaprezentowało się ponad czterdzieści chórów. Nasz chór dwudziestominutowym repertuarem „wyśpiewał” drugą nagrodę w kategoriach chórów żeńskich. Dodajmy, że pierwszej nagrody jury nie przyznało.

WARTO PAMIĘTAĆ

Zainteresowanym przypominamy, że w najbliższym czasie upływają terminy zgłoszeń do następujących konkursów organizowanych przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej:

30 kwietnia – stypendia zagraniczne dla młodych doktorów;

31 maja – indywidualne Nagrody FNP za najwybitniejsze osiągnięcia naukowe i odkrycia.

W dowolnym terminie można składać wnioski w ramach poniższych Programów:

MONOGRAFIE – finansowanie monografii z zakresu nauk humanistycznych i społecznych;

WYDAWNICTWA – dofinansowanie wieloletnich dzieł seryjnych;

LIBRARIUS – pomoc dla bibliotek w lepszym wyposażeniu technicznym i inwestycjach budowlanych;

SUBIN – pomoc typu interwencyjnego w sytuacjach o wyjątkowym charakterze.

Fundacja im. Stefana Batorego również dysponuje bogatą ofertą konkursową. Osoby mające ciekawy projekt, który będzie realizowany przy pomocy Internetu, mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach Programu INTERNET – otwartego konkursu POMYSŁ. Poszukiwane są projekty, które będą promować Internet w środowiskach, w których nie jest on doceniany, znany i stosowany oraz projekty, które mogą przyczynić się do rozwoju Internetu w Polsce oraz poszerzania jego polskojęzycznych zasobów. Wnioski zgłaszać można do Fundacji w dowolnym terminie.

Artyści naszej Uczelni mają szansę uczestniczyć w konkursie „Kultura Lokalna” organizowanym w ramach Programu Kulturalnego. Program umożliwia zdobycie funduszy na roczne programy działalności kulturalnej, imprezy i wydarzenia artystyczne. Preferowane będą projekty sprzyjające budowaniu więzi lokalnych. Termin składania wniosków upływa 1 marca i 1 września.

W najbliższych miesiącach mijają terminy napływania zgłoszeń w ramach następujących akcji:

15 kwietnia – pomoc dla pracowników naukowych w wyjazdach na konferencje organizowane za granicą;

30 kwietnia – stypendia dla osób z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zainteresowanych badaniami nad historią, kulturą i problemami Polski współczesnej – wspólnie z Kasą im. Józefa Mianowskiego, Fundacją Popierania Nauki;

15 maja – Program Stypendiów Uzupełniających.

Wszystkich zainteresowanych współpracą z Austrią informujemy, że w Dziale Nauki znajduje się najnowsza oferta Polskiej Akademii Nauk – Stacji Naukowej w Wiedniu. Kierownictwo jednostki oferuje pomoc w kwestiach zakwaterowania oraz w nawiązywaniu kontaktów akademickich. Oferta skierowana jest do pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów.

Młodzi pracownicy dydaktyczni (do 40 roku życia) interesujący się nauczaniem języka i kultury polskiej mają szansę zostać lektorami języka polskiego w uczelniach Europy Zachodniej i Wschodniej. Ministerstwo Edukacji Narodowej poszukuje kandydatów na rok akademicki 1999/2000 do pracy w zagranicznych ośrodkach akademickich, których wykaz znajduje się w Dziale Nauki. Oprócz znajomości języka i kultury kraju, do którego kandydat chciałby się udać, wymagana jest samodzielność, aktywność i łatwość nawiązywania kontaktów. Termin zgłaszania chętnych mija 10 marca 1999 roku.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Izraela zaprasza do uczestnictwa w międzynarodowym seminarium w Izraelu „Educational Technology”, które będzie miało miejsce w dniach 19.05.-17.06.1999 roku. Oferta przeznaczona jest dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w systemie edukacji, kuratorów i pracowników naukowych zajmujących się zagadnieniami metod edukacyjnych. Kurs prowadzony będzie w języku angielskim. Koszty związane z pobytem, oprócz kosztów podróży, pokryte zostaną przez organizatorów. Termin składania dokumentów mija 28 marca 1999 roku.

Uniwersytet Genewski ogłasza nabór kandydatów na letnie kursy języka francuskiego. Zainteresowani mogą ubiegać się o uczestnictwo w kursie „seryjnym” lub intensywnym. Pierwsze szkolenia zaczynają się już 12 lipca br. Udział w nich jest odpłatny i w zależności od rodzaju kursu koszt wynosi 470,- lub 2.100,- FF. Zgłoszenia należy dostarczać do organizatorów nie później niż na miesiąc przed rozpoczęciem kursu.

Magdalena Matuszyńska

WERTUJEMY KSIĄŻKI

Ta pozycja wydana ostatnio przez Wydawnictwo WSP z pewnością cieszyć się będzie w najbliższych tygodniach ogromnym zainteresowaniem.

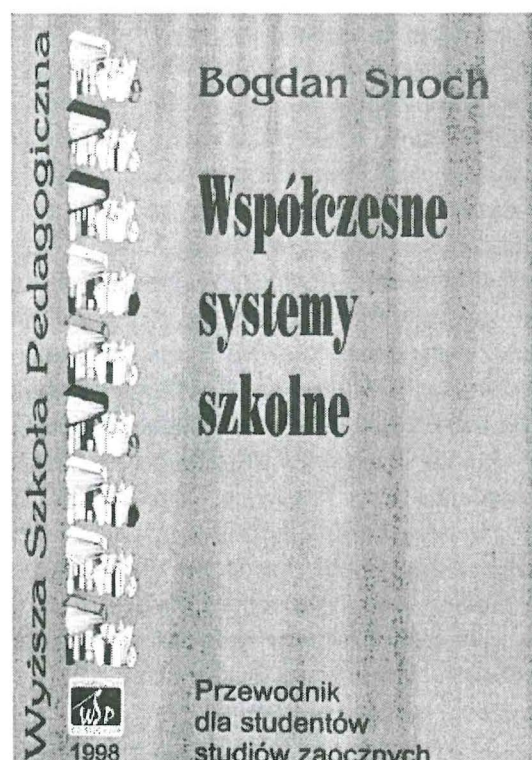
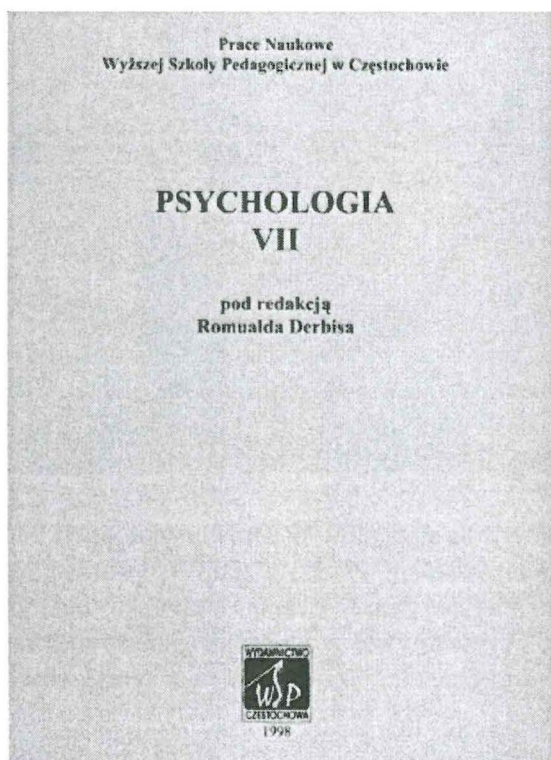
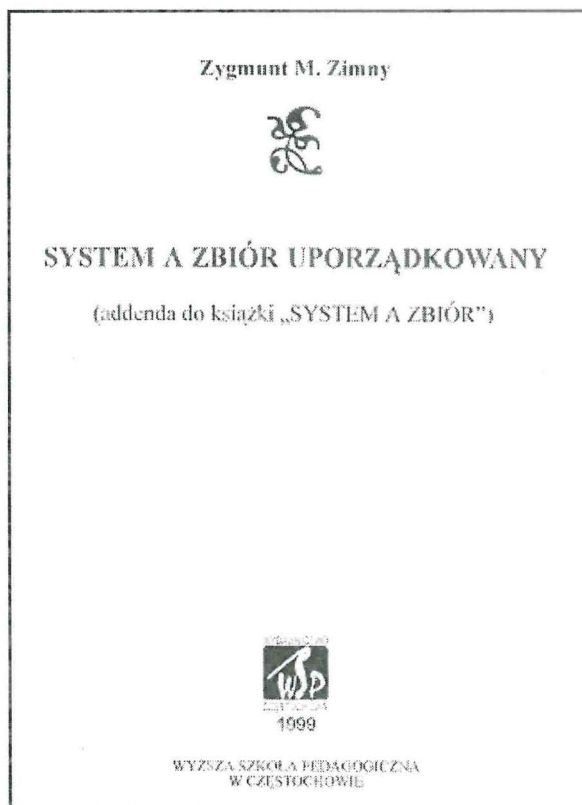
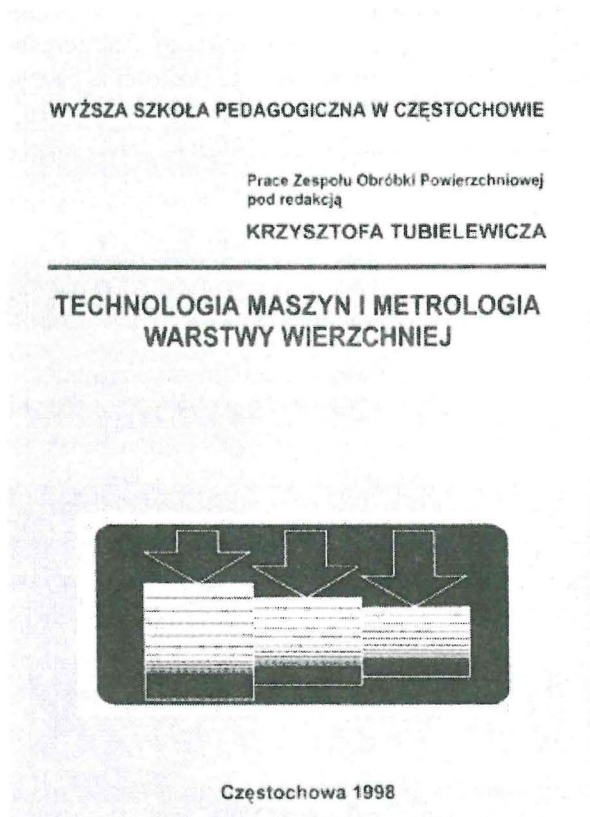
Jak co roku Dział Nauczania i Spraw Studenckich przygotował ofertę dla kandydatów na studia. Informator, opracowany przez Kierownika Działu mgr Elżbietę Merczyńską, zawiera wyczerpujące dane nie tylko co do kierunków studiów, zasad postępowania kwalifikacyjnego, ale także przykładowe zagadnienia na egzaminy ustne na niektóre kierunki oraz testy z egzaminów wstępnych z lat ubiegłych (1997 i 1998). Można go nabyć w Dziale Nauczania i Spraw Studenckich.

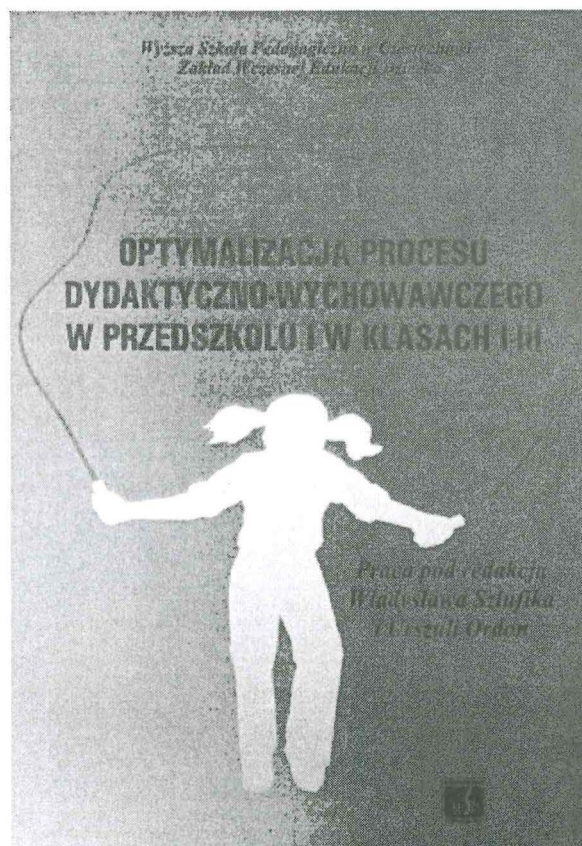
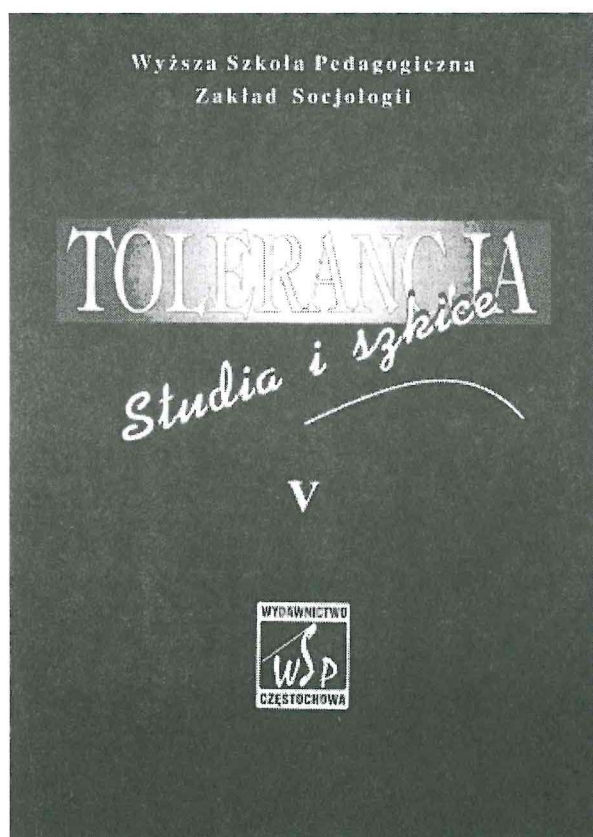
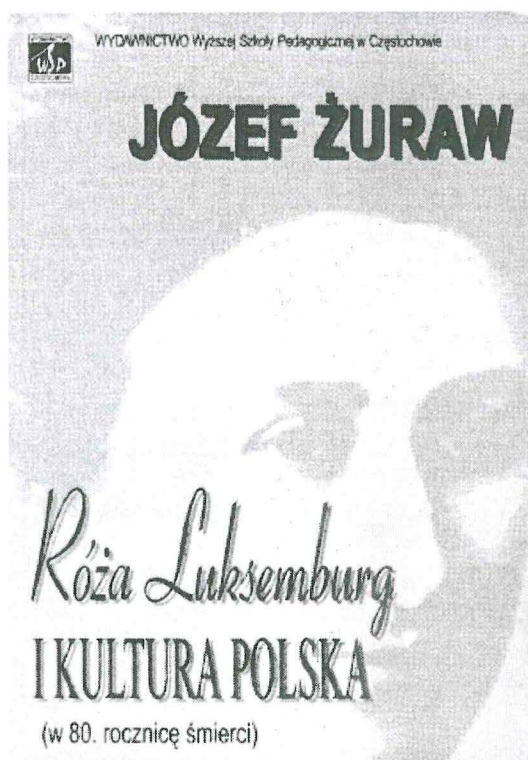
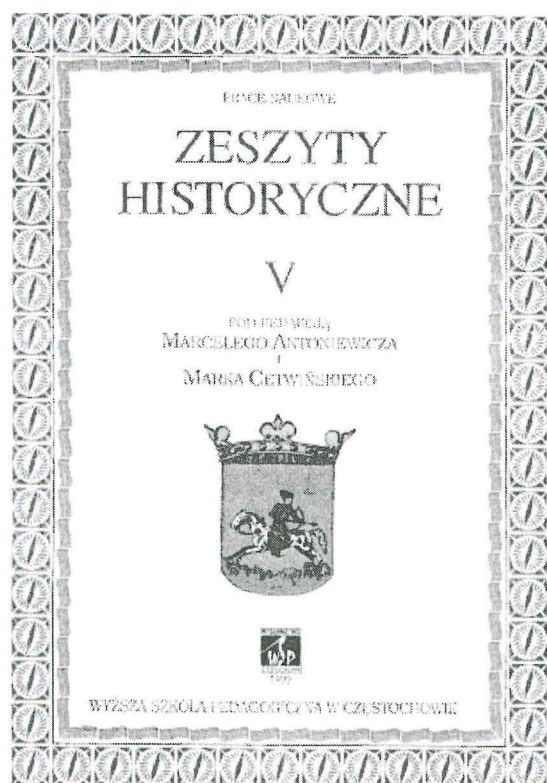
Informatory, a także plakaty z ofertą studyjną naszej Uczelni, towarzyszyły naszej ekipie na Prezentacjach „Edukacja '99” w Katowicach w dniach 23-25 lutego. Wśród wystawców znalazło się 20 Uczelni, głównie z regionu. W uroczystym otwarciu udział wzięli: pp. Krzysztof Borkiewicz - Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej, Piotr Skrzypecki - Kurator Oświaty i Wychowania Katowice, prof. dr hab. Tadeusz Sławek - Rektor Uniwersytetu Śląskiego, Piotr Uszok - Prezydent Miasta Katowice. W trakcie Prezentacji odbyły się konferencje: „Finansowanie nauki - kredyty dla studentów” i „Uniwersytet Śląski 2000”. Nasze stoisko (z numerem 2) cieszyło się dużym zainteresowaniem. Panie z Działu Nauczania i Spraw Studenckich rozdały blisko 10 tysięcy ulotek z ofertą studyjną naszej Uczelni i każdego dnia, przez blisko osiem godzin, udzielały informacji pytającym. Wymieniły się z przedstawicielami niektórych z obecnych Uczelni informatorami, co pozwoli służyć informacjami także w odniesieniu do kierunków kształcenia innych Uczelni.

Ustatysfakcjonowane zainteresowaniem naszą Uczelnią Panie wspierał swą obecnością Redaktor Naczelny Wydawnictwa WSP mgr Stanisław Podobiński, który prezentował prace naszego Wydawnictwa i upowszechniał najnowszą dysponendę wydawniczą.

A oto tytuły, które w lutym opuściły drukarnie.

* * *

ciepły, spokojny Adriatyk
schował się w twoich oczach
uwielbiam gdy jego fale
pełne świecącego planktonu
wkradają się w najmniejszy zakątek mojego ciała
unoszą mnie tam
gdzie jeszcze nigdy nie byłam
to są już chyba wrota rajów...
to **na pewno** są wrota rajów

chciałabym zatrzymać łagodne fale morza
i ośwoić
potem pieścić
dać rozkosz tej miary, którą ono daje muszelce

Anna Kozłowska

Demagog

Wiele wariantów toczy ze swej głowy,
Jak nas uszczęśliwić, gawędziarz ludowy.

Zasłużony

Mało miał miejsca, więc go poddali,
Poszerzeniu piersi, dla medali.

Pechowiec

Był persona non grata,
Kiedy nie miał fiata.
Dziś gdy fiat zniszczony,
On też gratem persony.

Strażnik

Interweniuje skutecznie,
Gdzie czuje się bezpiecznie.

Zbigniew Grządzielski

Finał kariery

Po wazelinie wspinał się po laury
poślizgnął się - i nos ma utarty

Złudna nadzieja

Nie dbał o portret własny, lecz o portret na ścianie
Myśląc, że pierwszy przeminie, a drugi zostanie

Szybsi

Sprzątnęli mu stołek sprzed nosa
do którego chciał dojść na mocy donosa

Kalendarium

Zanim przyjdzie czas amora
przedwyborczych harców pora

Dodatek szkodliwy

Donosząc uparcie
liczył na wsparcie

Anna Pietrzyk

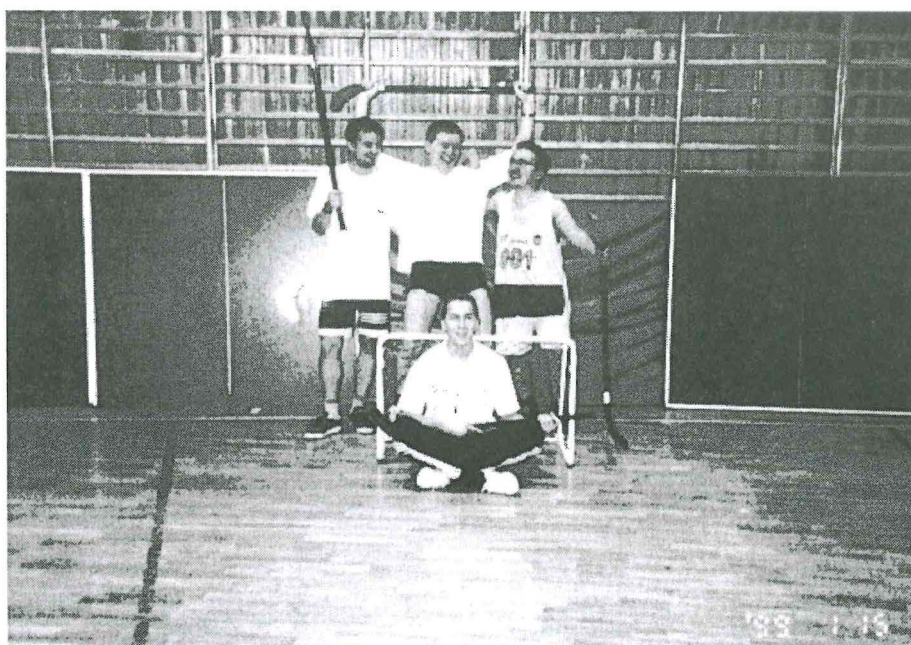
SPORT W OBIEKTYWIE

Od zabieganego wiecznie Kolegi Wiesia Pięty, wspaniałego trenera naszych sportowców, trudno wydobyć informacje dla naszych Czytelników. Częściej o ich sukcesach możemy dowiedzieć się z lokalnej prasy niż ze stron naszego Biuletynu Informacyjnego. Wyraźnie odczuwamy brak korespondenta sportowego. Kolejny raz pozwólmy sobie na przedruk z Gazety Wyborczej (Dodatek *Gazeta w Częstochowie*) z dnia 22 lutego 1999 r. Początek artykułu brzmi dumnie: „Aż trzykrotnie częstochowscy zawodnicy stawali na najwyższym podium podczas rozgrywanych w Częstochowie 54. Mistrzostw Śląska seniorów w tenisie stołowym. Złoto wywalczyła w grze indywidualnej Paulina Narkiewicz z AZS WSP Częstochowa, w grze deblowej Beata Molik i Ewa Bednarska (obie AZS WSP) oraz w miksie Narkiewicz i Piotr Struś z Gromu Press-Glas Poczesna. Jedyne w grze indywidualnej i deblowej mężczyzn medale przypadły zawodnikom spoza naszego regionu”. Chciałoby się dodać: i znów, nasze Panie, górą!

Fot. W. Pięta

Z tradycyjnego Dnia Sportu Wydziału Wychowania Artystycznego dysponujemy skromnym materiałem zdjęciowym. Obszerniejszą dokumentację zdjęciową można oglądać w gablocie AZS. Tym razem mgr Wiesław Pięta wystąpił również w roli fotoreportera. W dniu 15 stycznia 1999 roku rozegrano zawody w 3 dyscyplinach: tenisie stołowym, unihokku i koszykówce. Generalnie zwycięstwo odnieśli przedstawiciele kierunku Wychowanie Muzyczne.

WAŻNE I CIEKAWY

24 lutego 1999 roku mgr Ewa Krotosz, Z-ca Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Nadzoru Budowlanego podpisała - z upoważnienia Prezydenta Miasta - decyzję zezwalającą na użytkowanie Budynku Instytutu Fizyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, zlokalizowanego przy Al. Armii Krajowej 13/15. Od dnia, gdy inwestor uzyskał stosowne pozwolenie na budowę, minęło wiele lat, bowiem miało to miejsce 9.08.1985 roku. Cieszymy się, że tak ważna dla nas decyzja o dopuszczeniu obiektu do użytkowania już zapadła. Jeszcze tylko parę zadań, o których pisaliśmy w poprzednim numerze, czeka na realizację i choć pewne jest, że w przyszłym roku kwitnące kasztany jeszcze nie przypomną naszej studenckiej młodzieży, że trzeba się brać ostro za naukę, ale z pewnością zazieleni się już wokół budynku.

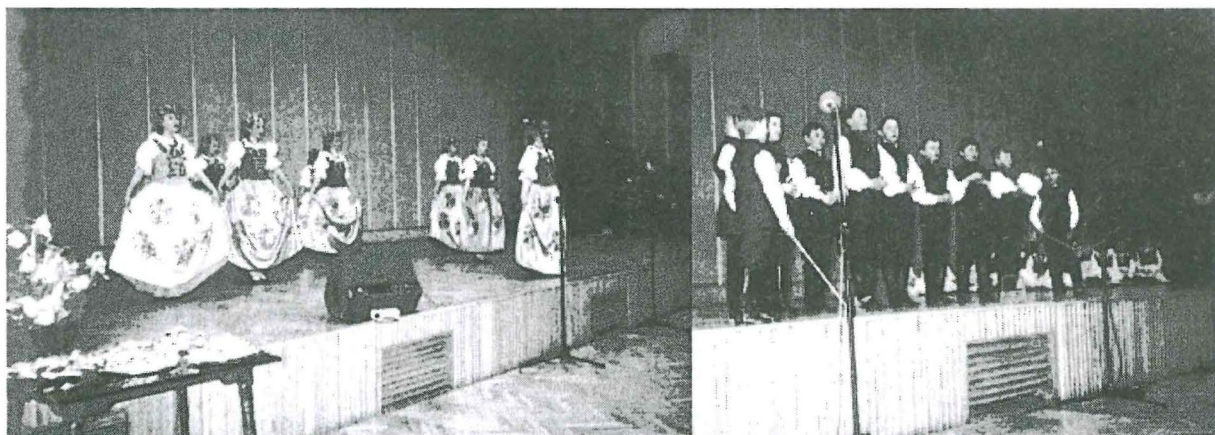
* * *

23 lutego Uniwersytet Trzeciego Wieku, działający przy Wydziale Pedagogicznym, inaugurował drugi semestr V-roku akademickiego w sposób szczególny. Po wykładzie dr Sylwii Badory z Instytutu Pedagogiki Społecznej pt. „Czynniki zagrażające funkcjonowaniu polskich rodzin” śpiewał i tańczył dla słuchaczy Zespół „Częstochowa”. Zespół, mimo blisko dwudziestoletniej działalności (jubileusz obchodzić będzie w listopadzie tego roku), jest z rzadka podziwiany przez mieszkańców naszego miasta, a szkoda, bo zasługuje na podziw wywołany nie tylko patriotyzmem lokalnym. Zachwyceni

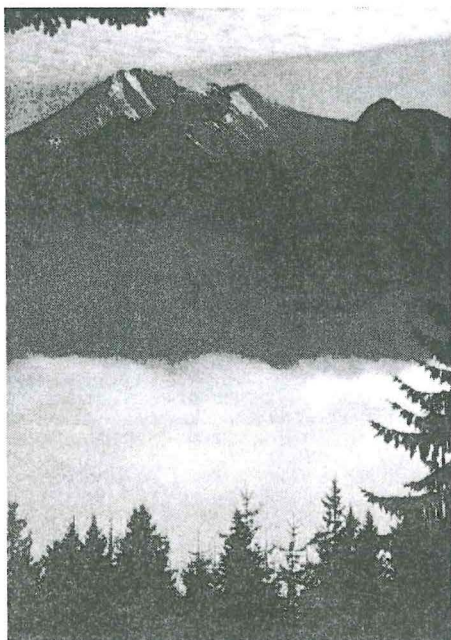

i wzruszeni słuchacze przyjęli występ owacyjami „na stojąco”. Organizatorom i opiekunom zespołu podziękowali za występ wiązkami kwiatów, a wszystkim członkom zespołu - czekoladami. Najmłodsi, cztero-, pięcioletni artyści mieli na finale dylemat: którą czekoladę wybrać z tacy?

Fot. A. Pietrzyk

* * *

W okresie od 24 stycznia do 21 lutego zorganizowano cztery turnusy wczasów w Domu Pracy Twórczej „Kłos” w Zakopanem. Skorzystało z nich – za pośrednictwem Działu Spraw Pracowniczych - piętnastu pracowników wraz z rodzinami. Największym powodzeniem cieszył się turnus drugi od 31 stycznia do 7 lutego. W tym czasie pod stylowym dachem DPT odpoczywało dziewięciu pracowników ze swoimi bliskimi. Na turnus trzeci zgłosiła się jedna osoba, a nikt nie był zainteresowany turnusem ostatnim.

* * *

W dniu 18 lutego odbyło się spotkanie przedstawicieli KZ ZNP z emerytami-związkowcami, w którym uczestniczył JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed. Zaproszonych zostało 34 byłych pracowników Uczelni, członków Związku Nauczycielstwa Polskiego. W gronie uczestników ubiegłorocznego spotkania zabrakło p. Franciszki Wolskiej. Pożegnano Ją na zawsze w maju ub. r.

Spotkanie upłynęło w serdecznej uczelnianej atmosferze, za którą widać „tęskno” naszym emerytom, skoro mimo niesprzyjającej aury frekwencja była 80%.

Na stole w Sali Senatu były smakołyki ufundowane przez ZNP, a na smakołyki do domu uczestnicy spotkania otrzymali bonę w wysokości 20 zł.

Fot. W. Nabiałczyk

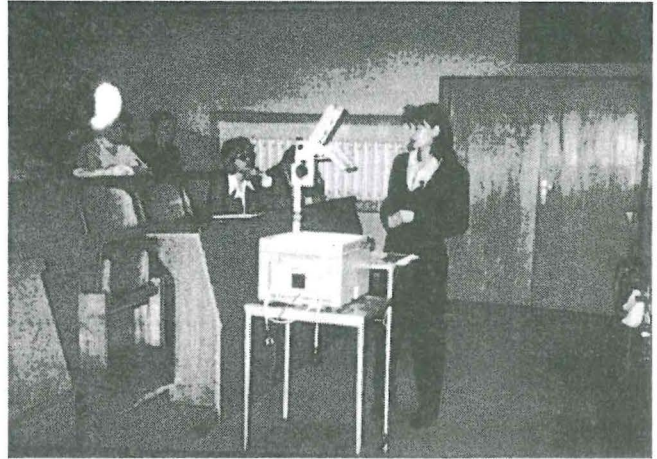
* * *

W siedzibie Częstochowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Filozoficznego (w budynku WSP „De-sygnat” odbył się w dniu 17 lutego wykład dr Anny Marek-Bieniasz nt: „Konflikt wartości i postaw w dobie kryzysu ekologicznego”. Przypomnijmy, Częstochowski Oddział PTF powstał 27 stycznia 1996 roku i skupia 19 członków, w tym 17 pracowników naukowo-dydaktycznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Przewodniczącym jest dr Adam Olech z Instytutu Filozoficzno-Historycznego.

* * *

25 lutego odbyło się spotkanie informacyjne na temat programu Unii Europejskiej LEONARDO DA VINCI z udziałem przedstawicieli Krajowego Biura Programu w Warszawie p. Małgorzaty Trojanowskiej i p. Ireneusza Kwietnia, zorganizowane przez naszego stałego korespondenta cyklu „Programy, oferty”, p. Magdaleną Małuszyńską z Działu Nauki.

W spotkaniu wzięło udział 51 osób, w tym pięć - spoza Uczelni, zaproszonych na prośbę KBP. Wśród uczestników spotkania przeważali (po odliczeniu gości i organizatorów) studenci. 25 studentów reprezentowało dwa kierunki: fizykę i filologię germańską. Być może obecność ułatwił Im fakt, że spotkanie odbyło się, dzięki uprzejmości Dyrekcji Instytutu Fizyki, w budynku, gdzie właśnie te kierunki mają swą siedzibę. Nie było ani jednego przedstawiciela Wydziału Wychowania Artystycznego.

Fot. J. Filipecki

DOKUMENTY

KOMUNIKAT DYREKTORA ADMINISTRACYJNEGO Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie nr RA-0212/1/99 z dnia 2 lutego 1999r. w sprawie niektórych obowiązków Uczelni wynikających z ustaw o powszechnym ubezpieczeniu społecznym i zdrowotnym

Wchodzące w życie z dniem 01.01.1999r. ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym oraz zdrowotnym nakładają na pracodawców szereg dodatkowych obowiązków i zadań.

Mimo szeregu wątpliwości dotyczących interpretacji poszczególnych zapisów ww. ustaw pozwalam sobie zwrócić uwagę na niektóre obowiązki Uczelni.

1. Obowiązkiem ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym objęci są wszyscy pracownicy Uczelni zatrudnieni na podstawie mianowania, powołania, umowy o pracę i umowy-zlecenia o ile stanowi ona jedyne źródło przychodów pracownika. Dla Uczelni oznacza to, że jako płatnik składek zobowiązana jest między innymi:

- w terminie 7 dni od dnia nawiązania stosunku pracy dokonać imiennego zgłoszenia pracownika do ZUS,
- w terminie 7 dni od dnia zakończenia stosunku pracy dokonać wyrejestrowania pracownika, jak również:
- zawiadomić ZUS o wszelkich zmianach w stosunku do danych osób ubezpieczonych zawartych w zgłoszeniu do ZUS w terminie 7 dni od zaistnienia tych zmian.

Wszystkie dane o osobach ubezpieczonych przekazywane są do ZUS na właściwych formularzach, a prawdziwość tych danych osoba ubezpieczona zobowiązana jest potwierdzić własnoręcznym podpisem.

Niezależnie od zadań jakie z tego tytułu spoczywają na Dziale Spraw Pracowniczych zwracam się z prośbą do bezpośrednich przełożonych nowo zatrudnionych pracowników o poinformowanie ich o obowiązku:

- zgłoszenia się do Działu Spraw Pracowniczych przed dniem nawiązania stosunku pracy celem potwierdzenia podpisem danych zawartych na formularzu zgłoszeniowym,
- przekazywania do Działu Spraw Pracowniczych wszystkich zmian danych osobowych,
- potwierdzenia danych na formularzu wyrejestrowującym z ubezpieczeń.

W interesie Uczelni leży stworzenie takiego mechanizmu, żeby wypełnienie i podpisanie przez nowo zatrudnionego pracownika formularza zgłoszeniowego do ubezpieczeń poprzedzało podpisanie dokumentu nawiązującego stosunek pracy.

2. Obowiązkiem ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają również osoby wykonujące prace na podstawie umowy-zlecenia niezależnie od tego czy są pracownikami Uczelni, czy osobami spoza Uczelni.

Osoby pozostające w stosunku pracy mogą na swój wniosek dobrowolnie zostać objęte ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym.

Do zgłaszania do ubezpieczenia zdrowotnego stosuje się odpowiednie przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych tj. w odniesieniu do:

- zleceniobiorców wykonujących pracę na podstawie umowy-zlecenia zawartej na okres dłuższy niż 14 dni, zgłoszenie musi nastąpić w terminie 7 dni od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania,
- zleceniobiorców wykonujących pracę na rzecz jednego zleceniodawcy na podstawie umowy-zlecenia krótszych niż 15 dni, jeżeli łączny okres na który umowy zostały zawarte wynosi co najmniej 15 dni, a przerwy między umowami są krótsze niż 60 dni kalendarzowych, zgłoszenie musi nastąpić w terminie 7 dni od pierwszego dnia tej umowy, z której wynika, że łączny okres wykonywania umów wynosi co najmniej 15 dni.

Do czasu pełnego opanowania i wdrożenia rozprowadzanego przez ZUS komputerowego programu „Płatnik” oraz uregulowania obiegu dokumentów na tę okoliczność w Uczelni, zwracam się z prośbą, traktując ją jako rozwiązanie doraźne (prawdopodobnie do końca lutego 1999r.) do osób funkcyjnych zawierających w imieniu Uczelni umowy-zlecenia o wydanie podległym pracownikom polecenia zmierzającego do:

- zebrania od pracowników wykonujących pracę na podstawie umowy-zlecenia niezbędnych danych,
- wypełnienia druku zgłoszeniowego,
- niezwłocznego przekazania do Sekretariatu Dyrektora Administracyjnego podpisanych przez zleceniobiorców i osobę zawierającą w imieniu Uczelni umowę-zlecenia (pracodawcą) druków zgłoszeniowych celem dokonania przez Uczelnię zgłoszenia do ZUS,
- przedłożenia umowy-zlecenia (z adnotacją o wypełnieniu druków ZUS) do podpisu Kwestora,
- złożenia kompletu dokumentów (oryginał umowy-zlecenia, oryginał rachunku, kserokopia druku zgłoszeniowego) do Sekcji Płac.

Nadmieniam, że zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w Rzeczpospolitej nr 27 z 02.02.99r., gdy zleceniobiorca z tytułu wykonywanej umowy-zlecenia podlega tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu powinien być zgłoszony przez Uczelnię do ZUS z tytułu pierwszej zawartej z nim umowy. Jeżeli umowa wygaśnie lub zostanie rozwiązana, Uczelnia nie wyrejestrowuje zleceniobiorcy z ubezpieczenia zdrowotnego. Jeżeli z tym samym zleceniobiorcą zostanie zawarta kolejna umowa-zlecenie, zleceniobiorca nie jest kolejny raz zgłaszany do ubezpieczenia zdrowotnego.

W stosowne druki zaopatrzyć się można w Dziale Spraw Pracowniczych.

**DYREKTOR
Administracyjny,**
mgr Aleksander Gopala

**KOMUNIKAT DYREKTORA ADMINISTRACYJNEGO
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie Nr RA -0212/ 2/99 z dnia 24 lutego 1999r.
w sprawie badań wstępnych, okresowych i kontrolnych**

Uprzejmie informuję, iż od dnia 1 marca 1999r. profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami Uczelni sprawować będzie Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Obwód Lecznictwa Kolejowego” mieszczący się w Częstochowie przy ul. Al. Wolności 46.

Zakres profilaktycznej opieki zdrowotnej obejmuje między innymi przeprowadzenie badań wstępnych, okresowych i kontrolnych.

W związku z tym, że ww. badania na mocy zawartej umowy finansowane są przez Uczelnię, wszyscy pracownicy skierowani od 1 marca 1999r. na badania wstępne, okresowe i kontrolne mogą przeprowadzać je wyłącznie w S.P.Z.O.Z. „Obwód Lecznictwa Kolejowego”. Traci tym samym dotychczasowe ustalenie dotyczące zwrotu przez Uczelnię kosztów przeprowadzonych indywidualnie badań profilaktycznych.

**DYREKTOR
Administracyjny,**
mgr Aleksander Gopala

Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.
Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa
Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.

Pismo Res Academicae wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora
Zespół Redakcyjny: **Anna Pietrzyk**, Janina Jędrzejewska
Skład i łamanie komputerowe: Janina Jędrzejewska
Korekta: Katarzyna Pietrzyk
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Andrzej Kulej;
Grafika na okładce: Anna Rudowska, grafika na stronie 1.: Anita Grobelak
Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 300 egz. bezpłatnych

ISSN 1428 – 3107

Adres Redakcji: ul. Waszyngtona 4/8, 42-200 Częstochowa

